

06/10/2023 11:44, aktualizacja: 26/10/2023 15:56 | Zamieścił: Urszula Sabak

Rok jubileuszy parków

Autor: fot. Urszula

Sabak

Zachęcamy do aktywnego spędzenia czasu blisko natury.

W tym roku przypadają aż 4 okrągłe rocznice związane z działalnością parków krajobrazowych na Mazowszu. Swoje 30-lecia obchodzą Nadbużański Park Krajobrazowy oraz Chojnowski Park Krajobrazowy. 35-lecie istnienia świętuje Brudzeński Park Krajobrazowy. Najstarszy w tym gronie jest Kozienicki Park Krajobrazowy, który w tym roku kończy 40 lat.

W kierunku natury

Mazowieckie parki krajobrazowe już od ponad trzydziestu lat, dzięki ciekawej ofercie edukacyjnej, pomagają zgłębiać wiedzę na temat otaczającej przyrody, jej różnorodności i niepowtarzalności. Obchodzone jubileusze mają nam uświadomić, jak ważna jest właściwa ochrona przyrody oraz zachowanie dla potomnych miejsc szczególnie wartościowych przyrodniczo, historycznie i kulturowo. Bogactwo świata flory i fauny mazowieckich parków krajobrazowych sprawia, że są one wyjątkowym zakątkiem na Mazowszu. Tu najlepiej odpocznijemy wśród nieskażonej przyrody, a także poznamy wiele rzadkich gatunków zwierząt i roślin.

Brudzeński Park Krajobrazowy (BPK) – najmniej i najpiękniejszy?

BPK należy do najmniejszych parków krajobrazowych w Polsce. Na nizinnym Mazowszu wyróżnia go jednak urozmaicona rzeźba terenu i liczne walory krajobrazowo-przyrodnicze.

Jego perłami można nazwać trzy rezerваты przyrody. Największy to rezerwat krajobrazowy „Sikórz”, rezerwat leśny „Brwilno” oraz „Brudzeńskie Jary”. Znajdziemy tu kilkadziesiąt pomników drzew oraz dobrze oznaczone ścieżki przyrodnicze.

BPK leży w malowniczej i krętej dolinie rzeki Skrwy naznaczonej jarami, parowami i wąwozami. Rzeka silnie meandruje, tworzy szypoty i odcinki przełomowe. Rozdwaja koryto, mnoży wielkie kępy i pozostawia starorzecza zmieniające się w pachnące torfowiska. Płaskich terenów bezpośrednio nad Skrwą jest bardzo niewiele. Należą do nich dwie kotliny w zakolach rzeki (przy młynie w Sikorzu i w okolicach Radotek) oraz najniższe tarasy zalewowe o różnej powierzchni i kształtach. Płaskizny są bardzo cennym elementem w

krajobrazie doliny, ponieważ harmonijnie kontrastują ze stromymi skarpami i wąwozami, zwłaszcza gdy są porośnięte roślinnością murawową. Panujące w dolinie Skrwy lasy grądowe wyróżniają się pięknym starodrzewem i okazami drzew pomnikowych.

Chojnowski Park Krajobrazowy (ChPK) – płuca Warszawy

ChPK jest jednym z dwóch parków krajobrazowych znajdujących się blisko Warszawy. Leży na terenie 5 gmin: Piaseczno, Konstancin-Jeziorna, Góra Kalwaria, Prażmów i Tarczyn. Położony na lewym brzegu Wisły Chojnowski Park Krajobrazowy zajmuje tereny płaskie, rzadko urozmaicone niewielkimi wzniesieniami pochodzenia wydmowego. Cennymi elementami krajobrazu jest dolina rzeki Jeziorki wraz z dopływami: rzeką Zieloną i Tarczynką.

W Parku gnieździ się około 100 gatunków ptaków, a na szczególną uwagę zasługuje kompleks stawów w Żabieńcu. Można tutaj zaobserwować między innymi: trzecie nurogęsi, perkozy zauszuki i perkozy rdzawoszyje, perkozki, cyraneczki, wąsatki, remizy, a nawet bociany czarne. W pobliżu stawu znajduje się kompleks wypoczynkowy „Zimne Doły”, dostępny dla turystów w ciągu całego roku. Są tam miejsca na ogniska, zadane wiaty, plac zabaw dla dzieci i parking leśny. W pobliżu znajduje się leśna ścieżka edukacyjna oznaczona tablicami informacyjnymi.

Dzięki swoim walorom przyrodniczym i krajobrazowym, Chojnowski Park jest chętnie odwiedzany przez turystów. Z myślą o nich wyznaczono tu siedem znakowanych szlaków turystycznych oraz sieć ścieżek dydaktycznych – zarówno pieszych, jak i rowerowych.

Nadbużański Park Krajobrazowy (NPK) – jeden z największych

NPK położony jest w środkowo-wschodniej części województwa mazowieckiego. Obejmuje lewobrzeżną część doliny Dolnego Bugu od ujścia rzeki Tocznej w miejscowości Drażniew (w gminie Korczew) do ujścia Liwca w pobliżu Kamieńczyka (w gminie Łochów), a także fragment dolnej Narwi (gmina Pułtusk i Pokrzywnica). To jeden z największych parków krajobrazowych w Polsce, położony równoleżnikowo chroni prawie 120 km rzeki Bug i 40 km Narwi. Obecnie powierzchnia parku wynosi 74 136,50 ha, a razem z otuliną 113 671,70 ha.

Dominują tu bory sosnowe. Obszar parku charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem krajobrazu. Największym jego walorem jest zachowana dolina Bugu, z meandrującą rzeką, licznymi starorzeczami i wyspami w nurcie oraz piaszczystymi łachami i skarpami. Oprócz doliny rzecznej do parku wchodzi również kompleksy leśne – pozostałości dawnych puszczy, które zajmują około 36% powierzchni.

Kozienicki Park Krajobrazowy (KPK) – na pograniczu z Małopolską

KPK położony jest blisko 100 km na południe od Warszawy, pomiędzy Radomiem a Kozienicami, w środkowo-południowej części województwa mazowieckiego, w widłach rzek: Wisły i Radomki. Park znajduje się na terenie 11 gmin: Garbatka-Letnisko, Głowaczów, Gózd, Jastrzębia, Jedlnia-Letnisko, Pionki, Policzna, Sieciechów, miast i gmin Kozienice oraz Zwoleń, a także miasta Pionki. Powierzchnia Parku wynosi 26 233,83 ha, natomiast jego otulina zajmuje 36 009,62 ha.

Na terenie parku i jego otuliny znajduje się 15 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 1267,92 ha. KPK położony jest około 100 km na południe od Warszawy, w całości w województwie mazowieckim, choć graniczy z Małopolską. Leży w widłach pradolin rzek Wisły i Radomki, co zadecydowało o dużej różnorodności ukształtowania terenu, bogactwie świata roślin i zwierząt.

W granicach parku znajduje się 25 obiektów zabytkowych – kościoły, cmentarze, parki zabytkowe, zespoły pałacowe i budynki gospodarcze. Przetrwały liczne kapliczki przydrożne. Wiele miejscowości położonych na terenie KPK znanych jest z walorów klimatycznych i rekreacyjnych – np. Garbatka-Letnisko, Jedlnia-Letnisko, Rajec, Augustów.

Meandrujące dzikie rzeki w mazowieckich parkach nadają im dziewiczego uroku przyrody nietkniętej ręką człowieka.

fot. Urszula Sabak

Ponad stuletnia leśniczówka - Ośrodek Edukacyjno-Muzealny

fot. Urszula Sabak

W najbliższy weekend (7–8 października) zapraszamy na dzień otwarty do Chojnowskiego Parku Krajobrazowego w godz. 11.00–16.00 terenie kompleksu wypoczynkowego „Zimne Doły”.

arch. ChPK

W parkach rowerowych turyści mogą skorzystać z wielu ścieżek turystycznych i tras rowerowych

fot. arch. MZPK

Spływ kajakowy na terenie Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego

fot. arch. MZPK

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl